

Вребачка идилла

фото: Никола Цетина

ВРЕБАЧКИ КАЛЕНДАР

2026. г. / 7534. српска г.

ШУПЉАЧА

Фото: Никола Цетина

Павловчани на Шупљачи, ратне 194... г.

ЈАНУАР · SIJEČANJ · КОЛОЖЕГ							2026. г.
							7534. српска г.
НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ	
				01	02	03	
04	05	06	07	08	09	10	
11	12	13	14	15	16	17	
18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31	
07.01. Рождество Христово – Божић							
08.01. Сабор Пресвете Богородице							
09.01. Свети првомученик и архиђакон Стефан							
14.01. Обрезање Господње; Свети Василије Велики (Нова година)							
19.01. Богојављење							
20.01. Сабор светог Јована Крститеља – Јовандан							
27.01. Свети Сава – Савиндан							

ШУПЉАЧА је узвишење и пећина у Павловцу. Врх брда је шупаљ па је пећина пролазна и добила име Шупљача. Унутар пећине је прилично пространа дворана са два велика улаза и доста свјетла. Служила је мјештанима као склониште у ратним временима. На вршном платоу по предању стајала је кула Павловац. Путописац Драгутин Хирц крајем 19.вијека обишао је и Шупљачу са својим судругом Наранчићем из Врепца и старином Јованом Зоројом из Павловца и записао: "На скоро се примакосмо к врху пред којим сам од чуда сустао, јер до сада што таква још нисам видео". Одушевљен призором и својим водичем овако га је описао: "Значајна је личност Зороја. Има му више од шездесет година, онизка је и крупна тиела, обжгана лица, жива, ватрена ока над које се надвинуше густе, прерасле обрве, соколова носа под којим се спуштају јуначки, узки, просједјели бркови. Липо му пристоје - царска брада, а глави обљубљена чевица".

Капетановац

ВРЕБАЧКИ ИЗВОРИ

Фото: Никола Цетина

Капетановац

ФЕБРУАР · VELJAŠA · СЕЧКО

2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
01	02	03	04	05	06	07
08	09	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

12.02. Света Три Јерарха
15.02. Срећење Господње

Чатрња

ВРЕБАЧКИ ИЗВОРИ су велико богатство Врепца. Углавном се налазе уз ток ријеке Јадове или утјечу у Јадову. Нсјпознатији је Капетановац који извире уз ријеку Јадову.

Недалеко од Капетановца нлази се Чатрња, природни извор / бунар који никад не пресушује и који је у безводном, љетном дијелу године био основни извор питке воде не само Врепчана него и становника оближњих села.

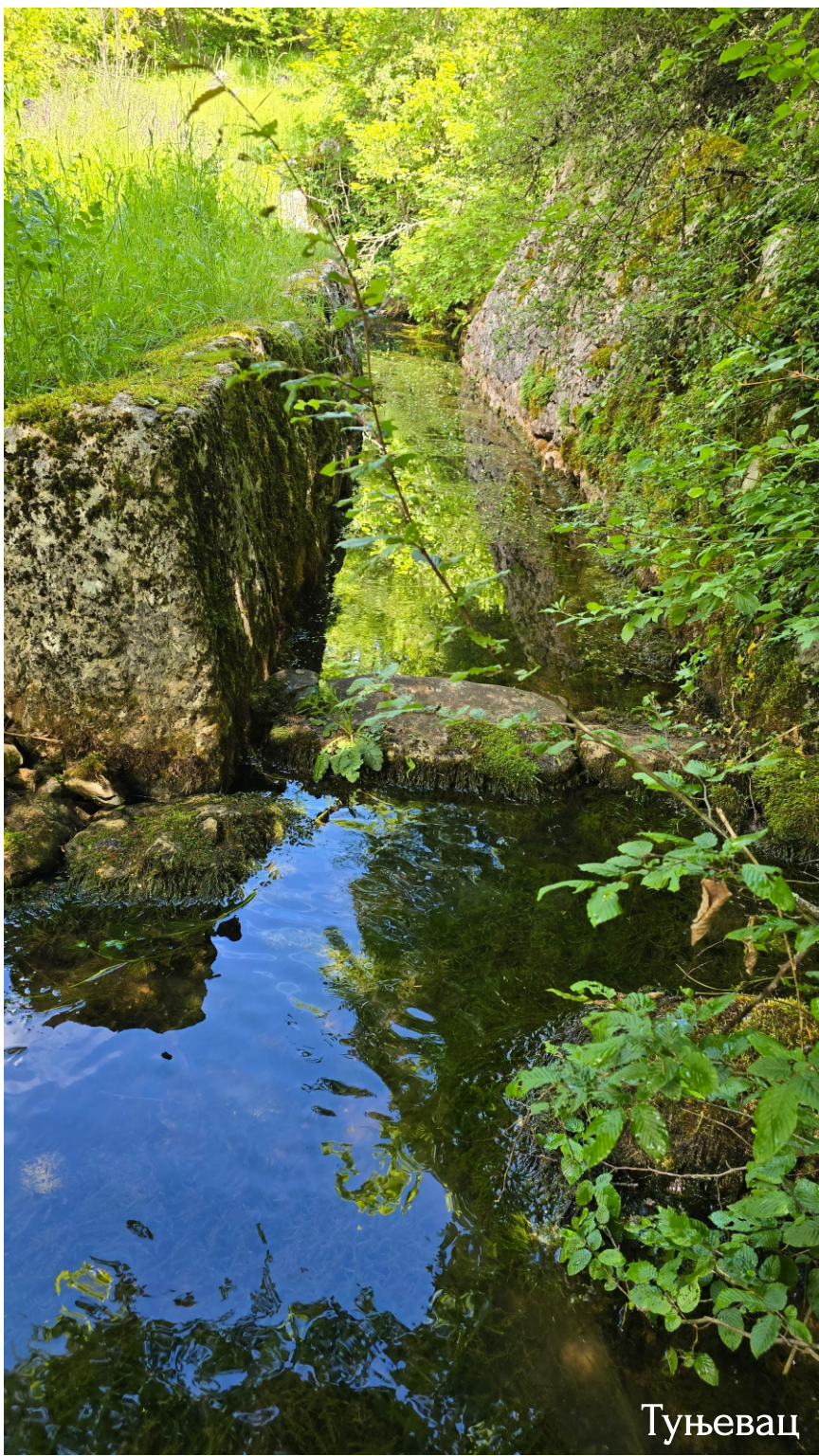
Иако, осим Чатрње вребачки извори пресуше преко љета, да споменемо и остале: Дјаковац, Цигановац, Црно врело, Оцинац, Чобановац, Мачкиновац и Периновац.

Ракића пећина

Фото: Жељко Наранчић

ВРЕБАЧКЕ ПЕЋИНЕ - ИЗВОРИ

Туњевац

МАРТ · ОЖУЈАК · ДЕРИКОЖА

2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
01	02	03	04	05	06	07
08	09	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

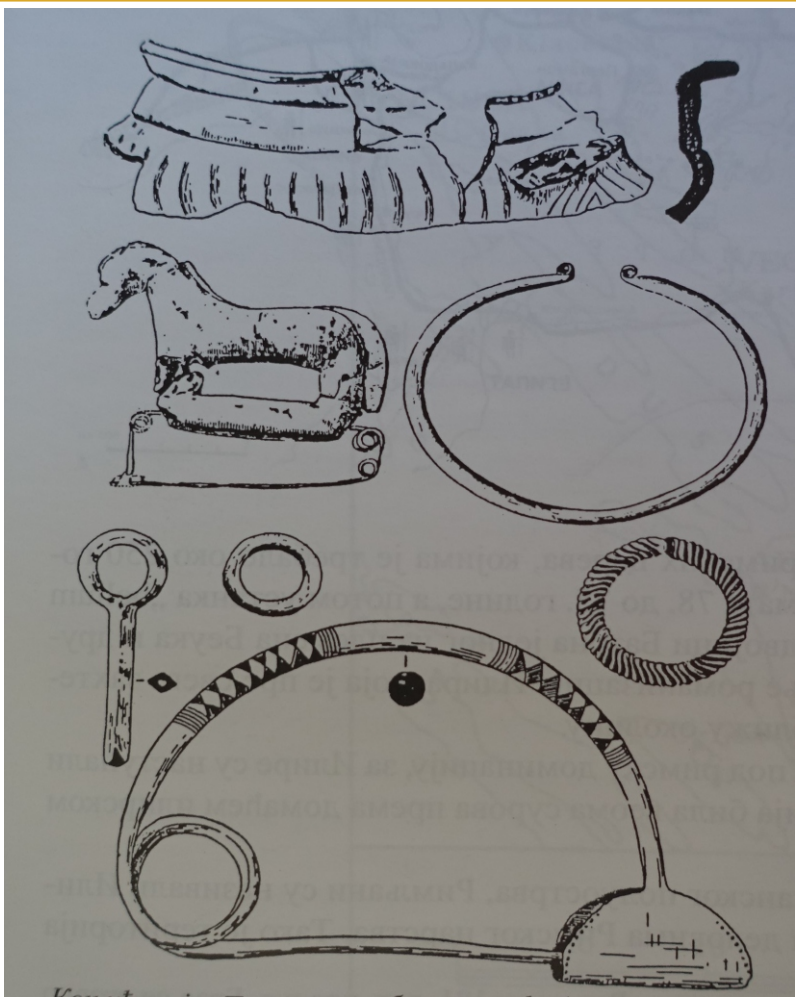
РАКИЋА ПЕЋИНА и ТУЊЕВАЦ су два природна извора на ободу Врепца, обзидана од аустроугарских власти, који имају природна подземна језера која никад не пресушују.

У сушном дијелу године вода се повлачи у дубину и до ње се може доћи каменим, а дијелом, као код Ракића пећине и дрвеним степеницама које воде до језера. Вода се „кала“ калачама и износи на површину. У кишном дијелу године вода се подиже до површине и из пећина теку потоци, Ракића поток и Туњевац који пролазе кроз Вребац и улијевају се у ријеку Јадову.

Фото: Никола Цетина

СТРАЖБЕНИЦА

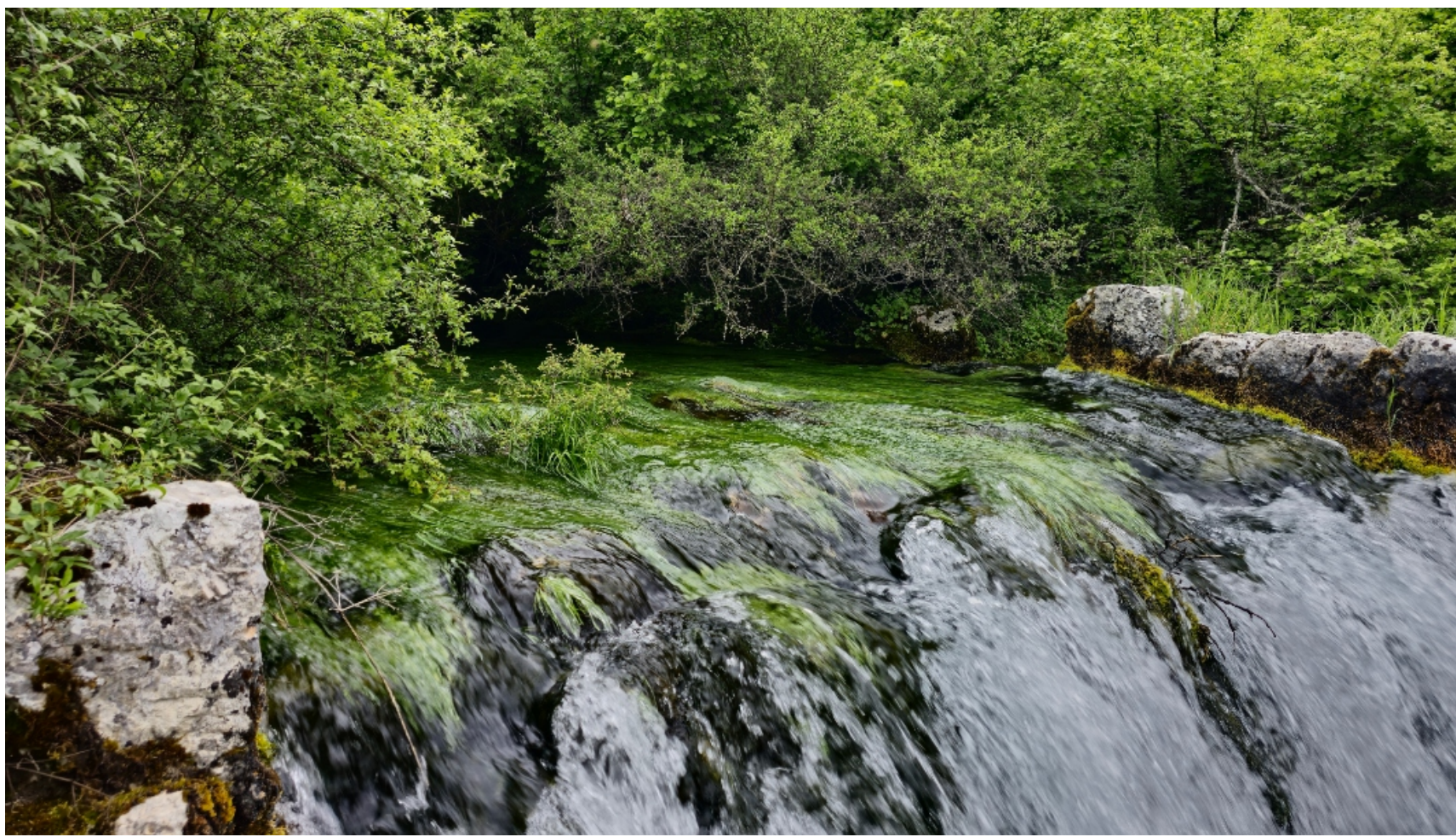

АПРИЛ · ТРАВАЊ · ЛАЖИТРАВА 2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
			01	02	03	04
05	06	07	08	09	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		
05.04. Улазак Господа Исуса Христа у Јерусалим – Цвети						
07.04. Благовести						
10.04. Велики петак						
12.04. В а с к р с – Васкрсење Господа Исуса Христа						
13.04. Васкрсни понедељак						
14.04. Васкрсни уторак						

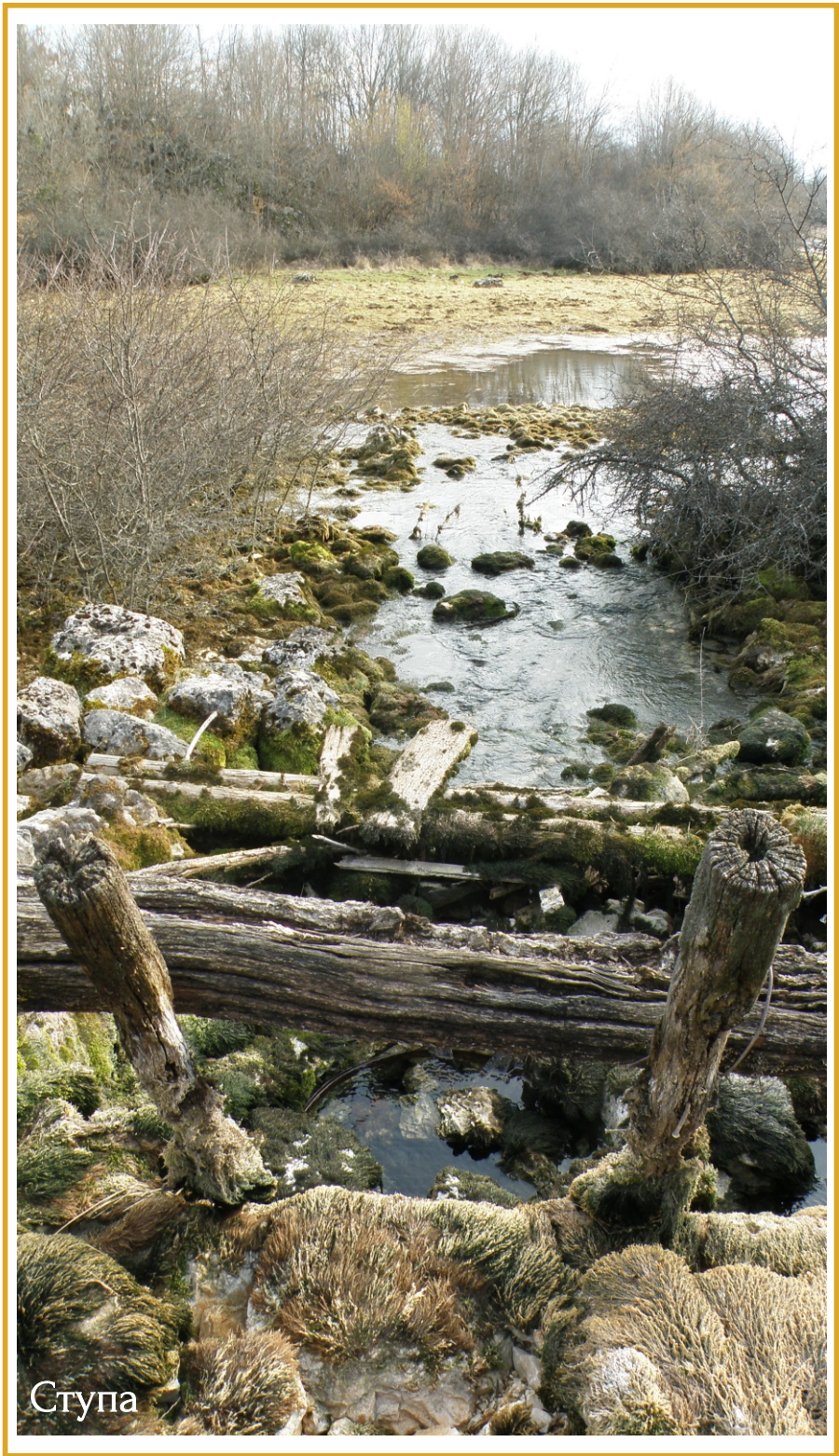
СТРАЖБЕНИЦА, ката 669,3 м.н.м. је узвишење у непосредној близини Врепча уз приток Јадове из Граовчеве пећине - Јаподска некропола. Јаподи су народ који је боравио на овим просторима у раном периоду, од 9. стољећа п. н. е. и у 1. стољећу нове ере, дуго се одупирао Римљанима и на крају подлегао њиховој војној сили. Нестао је и/или се претопио у остале народе који су обитавали на овим просторима, а о Јаподаима се зна само из археолошких налазишта јер нису оставили писане трагове.

Стражбеница у Врепцу је једно од највећих археолошких налазишта јаподске културе уз Прозор и Врховине у Гацкој долини.

ГРАОВЧЕВА ПЕЋИНА

Фото: Жељко Наранчић

МАЈ · SVIBANJ · ЦВЕТАЊ							2026. г.	7534. српска г.
НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ		
					01	02		
03	04	05	06	07	08	09		
10	11	12	13	14	15	16		
17	18	19	20	21	22	23		
24	25	26	27	28	29	30		
31								
06.05. Свети великомученик Георгије – Ђурђевдан (Преполовљење) 12.05. Свети Василије Острошки Чудотворац 21.05. Вазнесење Господње – Спасовдан 24.05. Свети Кирило и Методије 31.05. Силазак Светог Духа на апостоле - Педесетница - Тројице								

ГРАОВЧЕВА ПЕЋИНА је природни извор активан у кишном дијелу године када из гротла пећине избија снажна бујица и чини ријеку широку и до 50 м која се улијева у саставцима, неколико стотина метара низводно, у ријеку Јадову.

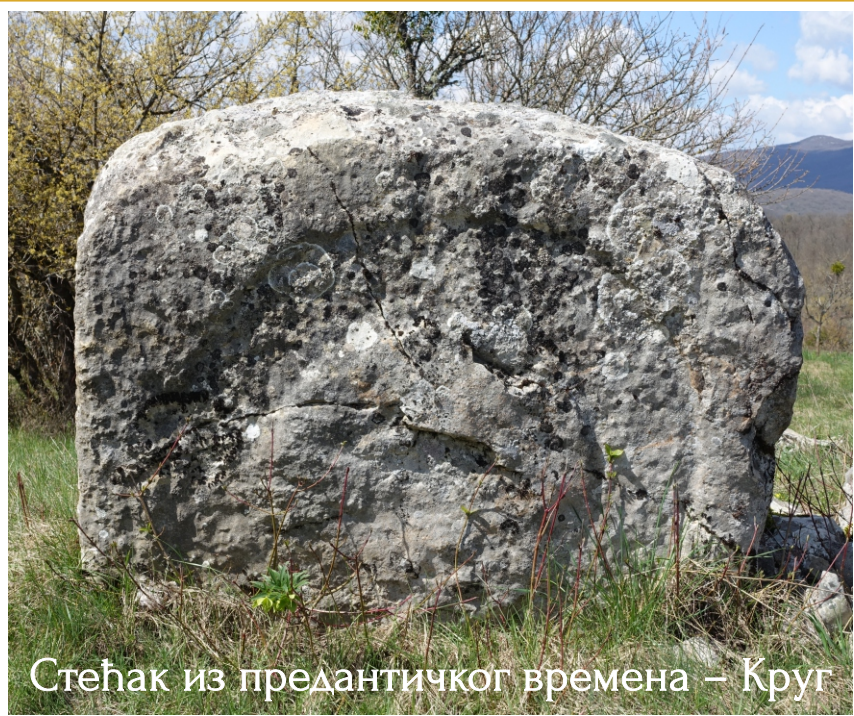
Пећина даје и до 2/3 воде у ток Јадове. Пећина је смјештена непосредно уз Стражбеницу у дну природног амфитеатра а цијело подручје око пећине је извориште са десецима извора. На излазу из подземља пећина ствара природни вртлог – ступу - у којем су сељанке прале биљце и шаренице.

Црквина

Фото: Никола Цетина

СТЕЋЦИ

Стећак из предантичког времена – Круг

Стећак из предантичког времена -
Четверолисна дјетелина

ЈУН · ЛIPANЈ · ТРЕШЊАР

2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
	01	02	03	04	05	06
07	08	09	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

03.06. Свети цар Константин и царица Јелена;
Преподобна Јелена Дечанска;
Пећка икона Пресвете Богородице

28.06. Свети мученик Кнез Лазар и сви Св. муч. српски – Видовдан
Свети пророк Амос

Вребачки локалитет ЦРКВИНА једно је од највећих сачуваних гробаља са стећцима у Лици.

Пронађено је 20-ак камених плоча и један споменик са уклесаним кругом из античких времена. Круг и четворолист су украсни мотиви који се појављују на стећцима.

Црквина је тако названа јер се на њој налазе видљиви остаци темеља старокршћанске цркве.

Фото: Никола Цетина

ВОДЕНА ПЕЋИНА

ВОДЕНА ПЕЋИНА налази се неколико метара од корита ријеке Јадове у Павловцу. Када Јадова пресуши у пећини се вода задржава, али с временом ниво воде опада. Да би лакше дошли до воде мјештани су некада давно сложили масивне камене стубе у првом дијелу пећине која је дубока неколико више од 10 метара.

По причању старијих мјештана жене су на камен испред улаза у пећину остављале мараме, плетива и врпце. Понекад су остављале сјеменке и мало уља те тако приносиле жртву воденим божанствима како би их удобровољиле да пећина не остане без воде. То указује да је тај обичај остао још из поганских времена.

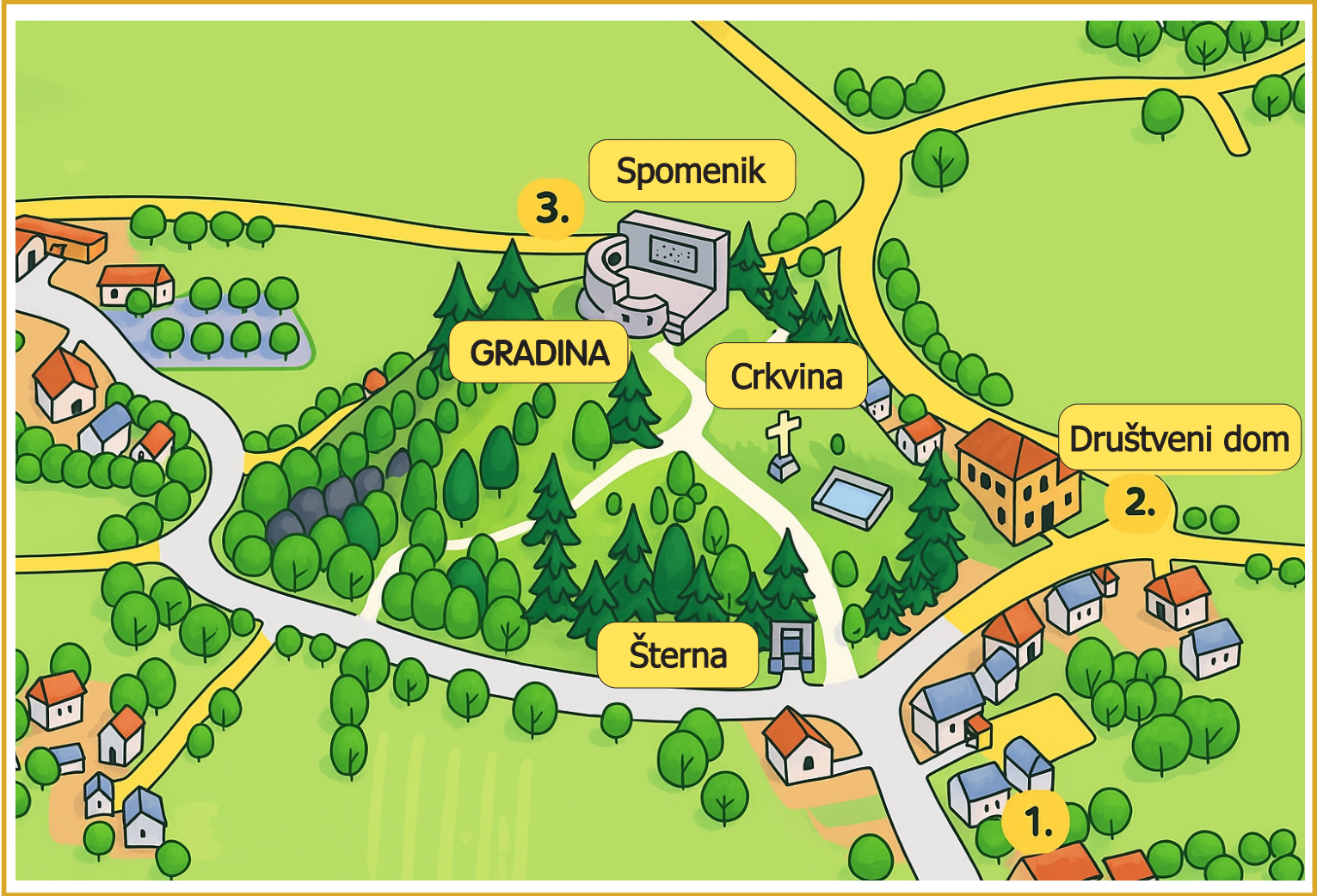
ЈУЛ · SRPANJ · ЖЕТВАР

2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
			01	02	03	04
05	06	07	08	09	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

07.07. Рођење Светог Јована Претече – Ивандан
12.07. Свети апостоли Петар и Павле – Петровдан

ГРАДИНА

Аутор: Дарко Штефанец

Црква Покрова Пресвете Богородице
из периода прије 2. свјетског рата

Узвишење ГРАДИНА (603 м.н.м.) налази се у средишту Врепца на којој је у средњем вијеку била утврда. Истраживачи су још 1834. на Градини пронашли остатке "неког пропалог дворца".

По записима освојивши ово подручје Турци "су били настањени у Врепцу, гдје су им куће у старом добро сачуваном утврђењу чиниле тврђавско насеље". На Градини је 1867. подигнут храм Покрова Пресвете Богородице.

У подножју Градине саграђена је и једна од сеоских штерни, а на врху узвишења подигнут је и споменик погинулим партизанима и жртвама у 2. свјетској рати села Врепца, Завођа и Павловца.

АВГУСТ · KOLOVOZ · ГУМНИК

2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
						01
02	03	04	05	06	07	08
09	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

02.08. Свети пророк Илија – Илиндан; Дан Устанка
19.08. Преображење Господње
28.08. Успеније Пресвете Богородице – Велика Госпојина

Поглед на шумовиту Градину

Извор Јадове

Фото: Никола Цетина

ЈАДОВА

СЕПТЕМБАР · RUJAN · ГРОЗДОБЕР 2026. г.
7534. српска г.

JADOVA, личка љепотица у народу позната и као Јаруга извире код Горње Плоче. Протјече кроз Могорић, Павловац, Завође, Вребац, Барлете и након тока од 41 км. код Кулице утјече у ријеку Лику.

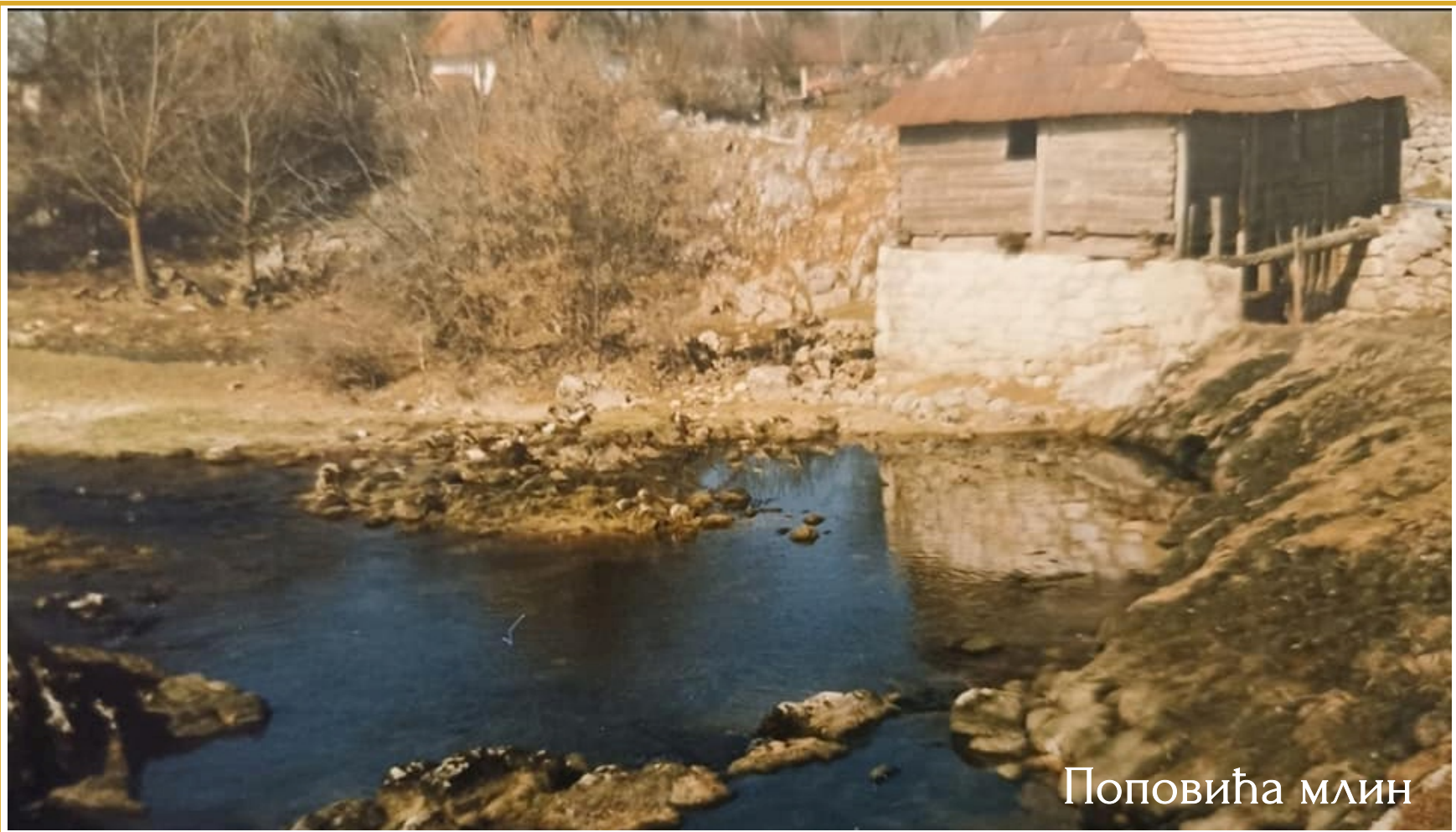
По легенди, у давној прошлости звала се је Милава. Специфична је по бројним мостовима, пјешачким пријелазима званим бродови или скакала.

Позната је по двије ендемске рибе „јадовска гаовица“ и „јадовски вијун“, у народу зване „пиор“ и „циук“.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
		01	02	03	04	05
06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

11.09. Усековање главе Светог Јована Крститеља
21.09. Рођење Пресвете Богородице – Мала Госпојина
27.09. Воздвижење часног Крста – Крстовдан

Поповића млин

ВРЕБАЧКИ МЛИНОВИ

Фото: Аутор и година снимања непознати

У Врепцу на ријеци Јадови било је пет MLINOVA: Алагинац, Ражовинов и Поповића млин, млин на Граовчевој пећини и на потоку Туњевац, притоку Јадове.

Услуге млинова користили су и мјештани сусједних села. Вребац је годинама био изложен депопулацији па се млинови више нису користили и били изложени неумитном пропадању.

Сјећање на вријеме када су млинови били од животне важности за Врепчане чува Душан Грубић Дуда, посљедњи живући млинар са Поповића млина.

ОКТОБАР · LISTOPAD · ШУМОПАД 2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
				01	02	03
04	05	06	07	08	09	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

14.10. Покров Пресвете Богородице

27.10. Преподобна мати Параскева (Света Петка)

31.10. Свети апостол и јеванђелист Лука ; Свети Петар Цетињски

Остаци млина на Граовчевој пећини

ЛИСИНА

Фото: Жељко Наранчић

ЛИСИНА, поносна Вребачка планина са највишим котама на Великој Лисини од 1180 м.н.м. и Малој Лисини југоисточно од Велике Лисине са котом од 1136 м.н.м.. Врх Велике Лисине је каменит у планинској ливади док је Мала Лисина обрасла дрвећем.

Након кошње планинских ливада, половином српња, на Лисину чобани тјерају стада која ту остајудо краја рујна.

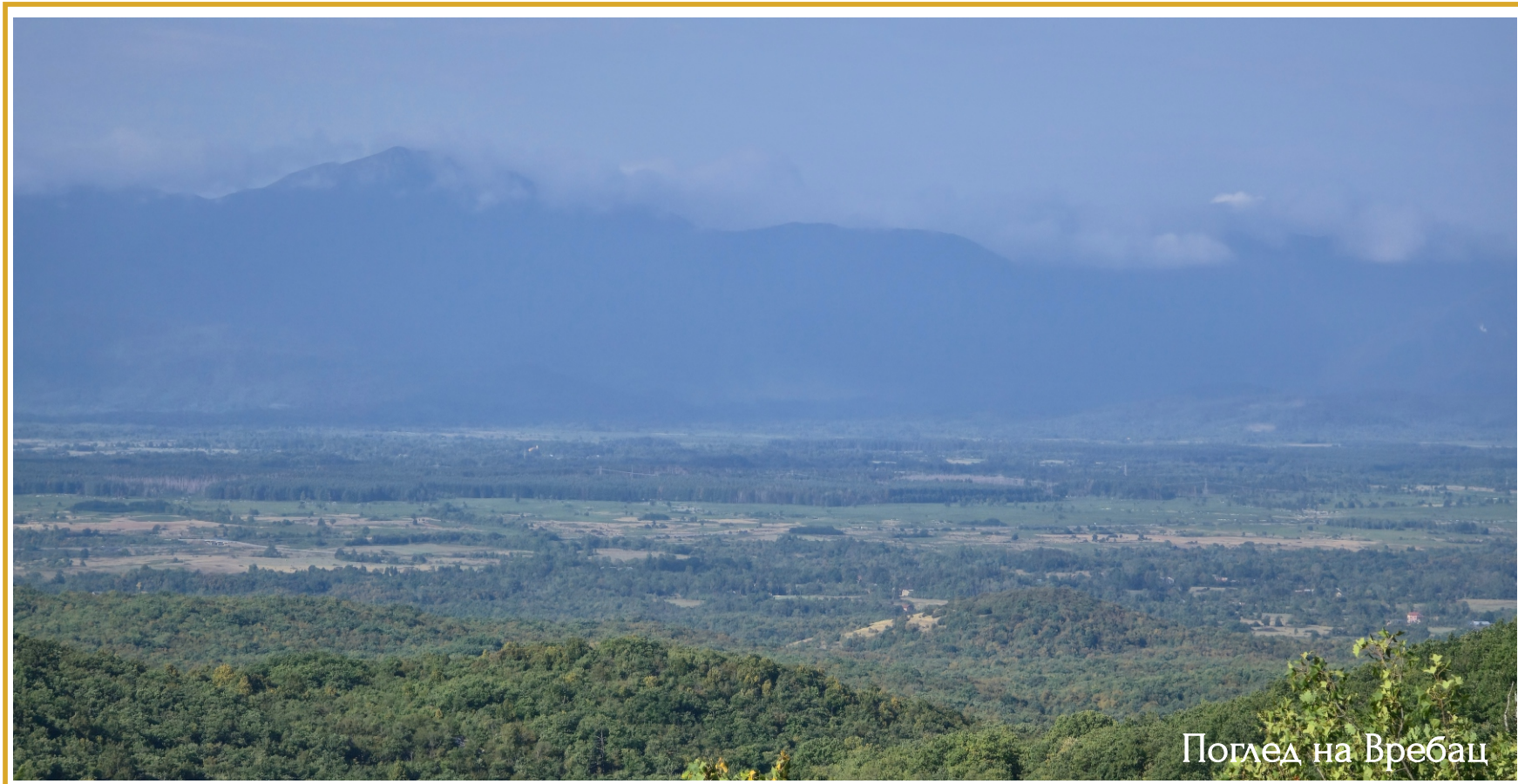
Чобани живе у „становима“, скромним настамбама саграђеним дијелом од камена иуз чување блага и мужњу праве сир који повремено шаљу у село.

НОВЕМБАР · STUDENI · СТУДЕН 2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
01	02	03	04	05	06	07
08	09	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

08.11. Свети великомученик Димитрије – Митровдан

21.11. Сабор Светог Архангела Михаила – Аранђеловдан

Поглед на Вребач

Кућа Богдановића

Фото: Жељко Наранчић

СТАРЕ ВРЕБАЧКЕ КУЋЕ

СТАРЕ ВРЕБАЧКЕ КУЋЕ, пецане, сјеници, колнице, штале и трапови полако нестају урушени од времена и заборављени од власника који су бољи живот потражили на другим странама свијета.

Куће су још остале као трагови прохујалог времена и памте боље дане када је у њима бујао живот и живјело неколико генерација.

Још се може осјетити траг прохујалог времена и замислити цика дјече и лавез паса, кокоши које базају по дворишту, рзање коња и мукање крива.....

ДЕЦЕМБАР · PROSINAC · КОЛЕДАР 2026. г.
7534. српска г.

НЕД	ПОН	УТО	СРЕ	ЧЕТ	ПЕТ	СУБ
		01	02	03	04	05
06	07	08	09	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

04.12. Ваведење Пресвете Богородице

19.12. Свети Николај – Никољдан

Кућа Роговића